

DUNG, JOE (78): Kreeg (3:30 min)

Ich ben Olympiajahrgang 1936 un han natörllich dä Kreeg noch zemlich god metkräge. Ich wor nüng wie der Kreeg zo Eng wor. Mer wonnte jo ungefähr 500 Meter vum Flugplatz Butzweiler Hoh entfernt. Die Amerikaner un die Engländer hatten et natörllich op dä Flugplatz avgesinn. Un dann krähte mir och immer jet av. Eimol ha' mer ne Bombeteppich quer durch et Dörp kräge. Zom Glöck sin nor zwei Hüüser getroffe woode, es keiner dud blevve. Usem Kreeg - ich verzälle et nit gään, ävver villedich muss mer et och ens verzälle, denn irgendwann weiß et keiner mih. Mir han als Kinder op der Stroß gespillt un mir wosste, wenn die Tiefflieger kome, flöck en der Grave, dann sohen die uns ni' mih. Mer han alsu gespillt un do kome se widder, Mosquitos, flott en der Grave, fott, un dann schoss dä ävver. Ha' mer gedaach. Woröm schüüß dä dann? Dat kann doch gar nit sin, op de Stroß schoss dä. Mer hoot, wie dat opschlog, die Geschosse. Jo un wie mer dann widder huh kome, do log eine Fründ vun mir, genau em gliche Alder, log medden op der Stroß un wor e ald dud. Wahrscheinlich wor dä gefalle, ich weiß et nit. Hä hät et nit geschaff en der Grave un do han die dä avgeknallt.

Ne andere Fall, wie dann de Front nöher kom, dann si' mer en ene Bunker. Do hatten die Rentner unger su nem Fort vun der Stadtbefestigung, dat gesprenk wor, unger dä Boddem, dä wor ne Meter huh, do hatten die ne Bunker gebaut. Do wore mer dren. Do kom ene Fründ, hoot dat, drusse wor jet loss. Mer hatte jo - dat wor jo och gewollt politisch - mer hatte jo als Kinder immer Kontak zom Militär. Mer durften om Panzer metfahre, mer durfte us der Gulaschkanon esse, dat wor vill intressanter wie zo Hus. Wenn ich us der Schull kom, ben ich noh de Soldate an de Gulaschkanon. Ja, jetzt wollte mer natörllich kucke, wat loss wor. Dann ben ich minger Mutter usgebüchs - minge Vatter, dä wor em Kreeg, dä es en Russland en Gefangeschaff kumme - un do wor bovven op däm Bunker en deutsche MG-Stellung. Un die zwei Landshääre do bove, die goven dann zo uns ene Feuerstoß av, der Kopp erunder . Jo un för uns Kinder wor dat nix Bedrohliches. Mer kannten dat. Mer durfte, wenn Manöver wor, durfte mer mem Maschinengewehr scheeße, met Platzpatrone natörllich. Dat wor och politisch su gewollt. Do han ich zogeluurt. Do vürre fuhr ne Panzer röm un do schossen die ald widder, wor nit spannend. Irgendwann wor et mer langwierig. Han ich dä MG-Schütz am Stivel getrocke un han gesaht: "Onkel, lass mich auch mal!" Ich gläuv', dä hätt mich am leevste erschosse. Dat es god usgegangen. Dä hät mich dann am Schlawittche gepack, hät mich dann en der Bunker gedon un dann hät ming Mutter natörllich god op mich opgepass. Ene Fründ vun mir, dä es och erus un unglöcklicherwies en däm Augebleck, wo die Amerikaner engeröck sin, do han die dä aangerofe un do hät dä fremde Laute gehoot un es ömsu flöcker gelaufe un dä Amerikaner hatt mer jo gesaht, die Deutsche sin alles Werwölf, och Kinder. Un dann han die dropgehalde. Do log e fünf Meter vun däm Bunker- dud. Dat es der Kreeg. Wat mich alsu immer opräg, wenn ich su de Nachrichte luure, dann heiß dat jo: Die ärm Lück! Irgendwo, do es geschosse woode un die müsse psychologisch behandelt wääde. Dat mir fünf Johre lang Bombe op der Kopp gekräge han, dat mir erläv han, wie et Huus kapodd wor un dat mir Fründe han sterve sinn, oder die woren ald dud, do frog keiner noh. Mer han aan gepack, uns Generation, alsu ming Generation, die han Deutschland widder opgebaut. Sprich ävver keiner vun, interessiert och keiner. Ich han vill Fründe, die us fremde Länder kumme. Nur wenn einer heehin kütt, weil mer hee Geld verdeene kann oder ömesöns jet kritt, do ben ich gäge.

Dung, Joe (78): Kreeg

ifj ben: ?o'lympija ja' egan nøy nsenseksændkæisifj ?øn: han:atvifj de kve:fi nox tsemliifj jo:t 'metkve:jø ?Iz vo: nyh ?als de? kve:fi tso ?Eh vo? me? vønøn jo ?øn'jæfe? 'fynøfhundet me:te føm 'fluxplats 'bøtsvæike ho'f ?entfænt di' amøbeka:ne di' enlende hatn_øt na'yiz_op de 'fluxplas 'afjæzin ?øn dan kve:tø mi? ?ok_eme jæt 'eimo mæz_ønø 'bømbøtæpifj kve? døb_j_øt døb kve:jø tsum glyk zin:u? tsvai hy:ze jøtkøfø vo:dø ?øn ?es kejn du't blivø uzøem kve:fi ?ifj fetsæl_øt nit je:n ?evø fe'leifj mus me det øvønts fetsælø døn ?øvjøntvan vez_øt kejnø mi: me? han ?als kinde ?op tø ftø:s jøspølt ?øm:i? vøstn wæn di 'ti:fi:li:je kø:mø fløg_øn:ø jkæ:vø dan zø'øn di ?øns ni mi: ?øm:ø han_an zø jøspil't ?ob_eimo kø:møn zø vide mōs'ki:to:s fløt ?en:ø jkæ:vø fōt ?øn dan: fōs de ?evø ne ham:ø jødax vat fy:s de dan:ø de kan_øns dōx ja: nit sin ?op tø ftø:s fōs dē: mē ho:dø vi dat '?opflo:x bne di: jøfōsø jø_øn ?als me dan vide hu: kø:mø lō: ?ejnø føynt føn mi? jønø 'jlaifj?altæifj lō:x medøn_op dē ftø:s_ø vax føn du't va'fjæinifj vo: dē jøfælø ?ifj veiz_øt nit hēt_øt nit jøfav_øn dē jkæ:vø ?øn da han di dē '?afjæknaft nē ?andøbø fal ?als dan di fōnt nē? kō:m dan zim:ø ?in_ønø bønke da hatøn ti vøntne ?ønne zu nēm fō:ø fōn dē 'ftatbø,fæstijøn dat jøspænj'kt vō ?ø?ne dē bodøm dē vō: nē me:te hu' da hat:i: nē bønke jøbøut dō vō:bø mē dæn dan kō:m di fōnt nē? ho:t:at ?øn vō dōsø vō jø jæt lō:s mē hatøn jō: dat vø? jø jøvølt pø'litif mē hatøn ja ?als kinde ?ime kōntakt:zøm:ili'te'ø mē døbftøn_øm pantse 'metfa:bø mē døbftøn tē 'jōlafka,nō:n ?es dat vō fil ?intbø'sante ?als:ø hūs vøn_ij_øst tē fōl kō:m bøn_øz ba dē zōl'da:t_øn dē 'jōlafka,nō:n ja: jæt vøltø mē natvifj kōkø vat lō:s vō ?øn dan bøn_ifj minø mōte '?øsjøbyks minø fate dē vō:ø_øm kve:fi dē ?es ?in 'bøsländ_ø jø'fanøfaf køm ?øn da vō ?ovøn ?op tēm bønke ?øn: døytfj ?em je: fteijøn ?øn di tsvai lantse di dō lō:bø di jō:føn ?øns:ø ?øn zøbø 'føyfsto:s ?af ?øn dan kōb_øvønde jō: ?øn zu ?øns kinde vō dat niks bē'dkø'lifjøs mē kantøn dat mē? døbftøn vøn ma'nø've vø? døbftø mē mem ma'ji:nøje.vø? jes met 'pløspa'tkø:nø natvøifj nē tat vō: ?ox pø'litif sō jøvølt da han_ifj 'tso:jøluøt nē dō fōkø fuø nē pantse bøm ?øn da fōsøn di ?als vide vō: net spannt ?iøntvan vō: mi? 'lanvik han_ifj dē: ?em je fytis hinne ?am fivøl jøtkø_øn han jøzat ?øn køl las miifj øx ?ifj gløyf dē hēt mi_ø am le:fstø ?efjøn dat ?is jō:t '?øsjønne dē hēt miifj:an_øm fla'vitfj jøpak ?øn hēt miifj vide ?en dē bønke jødøn nē ?øn da hēt min mōte natvifj jō:d_øp miifj '?opjøpas nē føynt føm:i? dē ?es ?ok_øvø ?øn '?unglykliifj,væizø ?en dēm '?ø:bønblek vō di ,?ambø'ka:nø '?enjøvøk sin da han di dē '?a:njønø:fø ?øn da hēt:ø fæmdø løyte jøho:t ?øn ?is ?ømzø fnele jølo:fn ?øn dēne ,?amøbø'ka:nø hat mē jō jøza:t:i døytfj zin alēs 'vø?vøelf ?ox kinde ?øn hat 'døpjøhaldøn tē lō:x fynøf me:te føm bønke to't dat ?es de? kve:fi ?øn vat miifj alzø ?ime '?opvø:fi vøn_ifj zø dē 'na:xbøifj tē hø?bø dan he:s tat ja di ?æm lyk ?ø?n't'vō: dō ?es jøfōsø vō:dø ?øn di mēsøn psyfjō'lo:gi f bēhandølt vē:n dat mi? fynøf jō:bø lan bombø ?op dē kōp kve:jø han dat mi? ?elē:f han vi dēt hu:s ka'pøt vø? dat mē? føyndø han ftivø zin ?od_i vō:bøn føn du:t dō fōx kēne nō: mē? han '?a:njøpak ?øns genøvøts'jō:n ?alsø min:ønøvøts'jō:n di han 'døyfjlant vide '?opjøbøut føyiz_øve kejnø føn ntbø'siød_øx kēne ?efj:an fil føyndø di ?us fæmdø lēnde kømø nu? vøn ?e:nø he:'hin,kyt vøl mē he: jelt fedē:nø kanb ?odø ?ømøzins jæt kbit da bin_ifj:ø'jø